

Welke onnodige bureaucratie ervaar je? En wat zijn oplossingsrichtingen om vorm te geven aan een duurzame, toekomstbestendige verantwoording over geleverde zorg en resultaten? In elk nummer van De Eerstelijns dit jaar schrijft een zorgprofessional hierover.

Zinloos gescan met Falsified Medicines Directive

De Falsified Medicines Directive is een drama. Het is een verplichting die ons vanuit Europa is opgelegd, maar die voor onze situatie geen enkele praktische meerwaarde heeft.

Ik heb nog nooit één vervalst medicijn gezien en die komen Nederland ook niet binnen. Slechts één keer heb ik een probleem met naaldjes meegemaakt, maar geneesmiddelen: nooit. Dat iemand biologicals vervalst die door medisch specialisten in het ziekenhuis worden voorgeschreven, is voorstelbaar. Die kosten heel veel geld tenslotte. Maar de doosjes die we in de apotheek aan patiënten verstrekken, hebben veelal een kostprijs van minder dan een euro, dat is echt niet de moeite.

De Falsified Medicines Directive schrijft voor dat ieder doosje met geneesmiddelen aan de balie moet worden gescand, op het moment van verstrekking aan de patiënt. Vaak is dit in de praktijk helemaal niet mogelijk omdat we geen heel doosje meegeven, maar een dosering opbreken. En je kunt een doosje nu eenmaal maar één keer scannen. Het alternatief - het hele doosje meegeven - is uit het oogpunt van verantwoorde toepassing en patiëntveiligheid geen optie. Denk maar aan slaappillen bijvoorbeeld.

In de gemiddelde apotheek geeft op dit moment pakweg twintig procent van die doosjes een foutmelding, maar wij weten allemaal op basis van ervaring dat dit dan een valse melding is. Het heeft echt geen zin om die door te geven aan de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd. Het zou veel te veel werk kosten en de Inspectie zou er dan ook opvolging aan moeten geven, terwijl het tot niets leidt. Die neiging tot burgerlijke ongehoorzaamheid zie je in meer landen, ook in Zuid-Europese landen waar meer vraagtekens bestaan over de authenticiteit van geneesmiddelen.

De Inspectie heeft ook wel door dat het systeem niet werkt. Toen de periode van de *soft launch* in mei voorbij was, heeft ze aangegeven die tot oktober te verlengen. De boodschap hierbij was: dit is echt de laatste keer, maar ik vraag mij af wat er dan gebeurt. Nu met die *soft launch* zijn we één à twee uur per dag kwijt met het scannen van die doosjes, maar als we er vanaf oktober volledig mee aan de slag moeten, zal ik er echt een medewerker op moeten zetten. De Inspectie is dan verplicht aan alle meldingen opvolging te geven, en reken maar dat die meldingen zullen binnenstromen.

De beste oplossing is een streep te trekken door die hele Falsified Medicines Directive. Een werkbaar alternatief zou zijn het scannen steekproefsgewijs toe te passen bij doosjes die een waarde vanaf vijftig euro vertegenwoordigen, of het scannen bij de groothandel laten plaatsvinden. De kratten die de apotheek van de groothandel krijgt aangeleverd, zijn verzegeld, dus dat is waterdicht. Juridisch mag dit niet, maar het loont de moeite om de wetgeving op dit punt aan te passen.

*Jaap Dik,
apotheker specialist, medisch informaticus,
Viaanse apotheken*